

SOCIALMINISTERIET

Folketingets Kommunaludvalg

Departementet

Holmens Kanal 22
1060 København K

Tlf. 3392 9300

Fax. 3393 2518

E-mail sm@sm.dk

Lsc/ J.nr. 30-741

Dato:

Under henvisning til Folketingets Kommunaludvalgs brev af 26. april 2006 følger hermed – i 5 eksemplarer – socialministerens svar på spørgsmål nr. 100 (KOU Alm. del).

Spørgsmål nr. 100:

”Hvilke love er der i regeringens tid vedtaget på ministerens ressortområde, der pålægger kommunerne nye krav til metode, sagsbehandling og kvalitets-systemer til løsning af opgaverne?”

Svar:

I besvarelsen er det lagt til grund, at spørgsmålet ikke vedrører nye opgaver, som ved lov er pålagt kommunerne, men alene omhandler regler i lovgivningen, som stiller krav om anvendelse af en bestemt metode eller særlige kvalitetssystemer eller fastsætter særlige krav til sagsbehandlingen i forbindelse med løsningen af kommunernes opgaver.

Det er endvidere lagt til grund, at spørgsmålet alene vedrører primærkommuner.

Der kan nævnes følgende love:

Ved forslag til lov om ændring af lov om ligestilling af kvinder og mænd, **L 161, fremsat den 22. februar 2006, vedtaget den 11. maj 2006**, fastsættes regler om den kønsmæssige sammensætning af kommunale og regionale udvalg m.v. Efter forslaget skal myndigheder og organisationer, der stiller forslag om medlemmer til kommunale og regionale udvalg mv. foreslå lige mange kvinder og mænd. Kommunalbestyrelsen eller regionsrådet bestemmer efter lov om kommuners styrelse og regionsloven, hvem der skal være medlem af udvalget m.v. De kommunale og regionale ligestillingsredegørelser, der udarbejdes hvert andet år, skal indeholde oplysning om den kønsmæssige sammensætning af disse udvalg m.v.

Lov nr. 288 af 7. april 2006 om lov om ændring af lov om almene boliger m.v. og lov om sociale service (Garanti for tilbud om almen plejebolig eller plads på plejehjem for ældre, aflastning samt vurdering af tidligere frihedskæmpere m.fl.s behov for plads på plejehjem) Lovændringen indeholdt følgende 3 elementer:

- Med lovændringen indførtes en garanti, der indebærer, at kommunerne skal anvise en plejebolig eller plads på et plejehjem til ældre, der har behov for en sådan, senest to måneder efter, at behovet er konstateret. Kommunerne skal opfylde denne garanti senest den 1. januar 2009.
- Derudover sikrede lovændringen, at der er hjemmel til, at frihedskæmpere m.fl., der modtager eller er berettiget til at modtage erstatning i henhold til lov om besættelsestidens ofre, kan behovsvurderes direkte fra udlandet til en plads på et plejehjem i Danmark.
- Endelig indeholdt lovændringen en præcisering af reglerne om aflastning, idet det blev præciseret, at kommunerne kan tilbyde et midlertidigt ophold i eksempelvis en plejebolig til personer, der i en periode har behov for ekstra omsorg og pleje.

Lov nr. 222 af 22. marts 2006 om ændring af lov om social service, lov om almene boliger m.v. og lov om retssikkerhed og administration på det sociale område (Krav til kommunernes sagsbehandling i visse sociale sager) indfører en bestemmelse om krav til kommunernes sagsbehandling i forbindelse med tilkendelse af visse ydelser, primært til handicappede. Kommunerne skal give borgeren oplysninger om den konkrete indsats, som iværksættes og formålet med indsatsen, når den træffer afgørelse i borgerens sag.

Lov om byfornyelse og udvikling af byer (**lovbekendtgørelse nr. 1256 af 7. december 2005**) er trådt i kraft den 1. januar 2004. Loven anvendes kun af kommunerne efter kommunalbestyrelsens beslutning. Såfremt kommunalbestyrelsen beslutter at anvende loven stilles der krav om, at kommunerne i sagsbehandlingen skal anvende det administrative edb-system BFO&BFU til styring af tilskudsmidlerne.

Lov nr. 574 af 24. juni 2005 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område og andre love og om ophævelse af lov om udlægning af åndssvageforsorgen og den øvrige særforborg m.v. og lov om gennemførelse af visse tjenestemandretlige og pensionsmæssige forhold m.v. i forbindelse med gennemførelse af lov nr. 333 af 19. juni 1974 om social bistand. Med loven etableres handicapråd i samtlige kommuner.

Lov nr. 573 af 24. juni 2005 om social service erstatter den gældende lov om social service (lovbekendtgørelse nr. 1187 af 7. december 2005). Med den ny lov om social service indføres krav om indgåelse af en rammeaftale mellem regionen og kommunerne i regionen for regionens etablering, tilpasning og udvikling af tilbud. Hertil skal kommunerne udarbejde en årlig rede-

gørelse. Med loven etableres en statslig Tilbudsportal, hvori bl.a. kommunale sociale tilbud registreres. Loven indeholder herudover procedurer for kommunernes overtagelse af amtskommunale tilbud i forbindelse med nedlæggelsen af amtskommunerne.

Lov nr. 304 af 2. maj 2005 om ændring bl.a. af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område ændrer lovens § 12 a, således at kommunerne i forbindelse med kontrol i virksomheder af de ansattes løn- og ansættelsesforhold kan pålægge en arbejdsgiver at føre daglig registrering af oplysninger om ansatte. Der udsendes en vejledning til kommunerne om de nærmere procedurer for pålæg til arbejdsgivere om at føre logbog i henhold til § 12a.

Lov nr. 1378 af 20. december 2004 om ændring af lov om social service (Pligt til at udarbejde handleplaner for unge under 18 år med behandlingskrævende stofmisbrug) der medfører, at kommunerne får en pligt til at udarbejde en skriftlig plan for indsatsen for unge under 18 år med behandlingskrævende stofmisbrug.

Lov nr. 320 af 5. maj 2004 om ændring af lov om social service (Pligt til at tilbyde handleplaner og etablering af kommunale døgntilbud) indeholder to elementer, der har til formål at forbedre støtten til udsatte børn og deres forældre: Kommunerne får pligt til at tilbyde familien, at der udarbejdes en handleplan inden der træffes afgørelse om forebyggende foranstaltninger efter § 40 og 62 a, og kommunerne får mulighed for at etablere kommunale døgntilbud til børn og unge, der har brug for særlig støtte, hvor der ikke er behov for et specialiseret behandlingstilbud og hvor andre tilbud er utilstrækkelige.

Lov nr. 1442 af 22. december 2004 om ændring af lov om social service (Anbringelsesreform) indeholder en række ændringer i relation til servicelovens regler om særlige støtte til børn og unge, der skal styrke indsatsen over for udsatte børn og unge. Loven indeholder blandt andet krav om udarbejdelse af en sammenhængende børnepolitik og standarder for sagsbehandlingen i sager om særlig støtte, styrkelse af kravene til undersøgelsen af barnets eller den unges forhold (§ 38-undersøgelsen), krav om kvittering for underretninger, krav om at der altid skal udarbejdes handleplan inden iværksættelsen af foranstaltninger, større inddragelse af børn og forældre og øget efterværn.

Lov nr. 397 af 28. maj 2003 om ændring af lov om retssikkerhed og administration på det sociale område samt lov om social service (Selvstændig handlekommune for anbragte børn samt høring og inddragelse af børn i sagsbehandlingen) ændrer reglerne om handlekommune for anbragte børn, så den anbringende kommune vedbliver med at være handlekommune for barnet, selvom forældrene flytter kommune. Regelændringen skal give anbragte børn en selvstændig handlekommune uafhængigt af hvilken kommune, der er forældrenes opholdskommune og dermed forældrenes handle-

kommune. Derudover ændres reglerne om inddragelse af barnet, så alle børn og unge som udgangspunkt skal høres, medmindre barnets modenhed taler imod det.

Lov nr. 399 af 6. juni 2002 om ændring af lov om social service, lov om retssikkerhed og administration på det sociale område, lov om hjemmeservice og lov om individuel boligstøtte (Frit valg af leverandør af personlig og praktisk hjælp). Lovændringen indeholdt følgende 4 elementer:

- Kommunalbestyrelserne blev pålagt at fastsætte og offentliggøre mål for kvalitet og pris på personlig og praktisk hjælp (hjemmehjælp) og forpligtet til at indgå kontrakt om levering af hjemmehjælp med private virksomheder, der opfylder kommunens kvalitetskrav. Modtagere af hjemmehjælp kan selv vælge leverandør blandt de af kommunen godkendte.
- Der indførtes en ret for den ældre til i højere grad selv at tilrettelægge udførelsen af hjælpen.
- Kommunalbestyrelsernes pligt til at levere den hjælp, der er truffet afgørelse om, blev tydeliggjort ved at indføre regler om erstatningshjælp.
- Der indførtes frit valg af plejehjem eller beskyttet bolig på tværs af kommunegrænserne.

Mere generelt ønsker regeringen et stærkt kommunestyre. Med de nye bæredygtige kommuner er grundlaget skabt for et stærkt kommunestyre med større handlefrihed og lokalt ansvar.

Udgangspunktet for regeringen er at tilvejebringe en lovgivning, der kan understøtte visionen om et stærkt og kompetent kommunestyre. Regeringen finder det således vigtigt, at den fremtidige statslige styring på de enkelte områder i større udstrækning tilrettelægges som mål- og rammestyret frem for detailregulering.

Der kan dog være behov for at formulere krav til de administrative processer i kommunerne. Disse krav kan have varierende omfang og indhold på de enkelte områder afhængigt af, hvilke særlige sektorspecifikke forhold der gør sig gældende.

Som bærende princip i lovgivningsarbejdet sigter regeringen imidlertid efter mest mulig frihed for kommunerne i de administrative processer, med mindre tungtvejende hensyn taler for andet.

Eksempelvis vejer hensynet til borgernes retssikkerhed i en række tilfælde tungt og tilsiger en fastlæggelse af proceskrav. Endvidere er nationale kvalitetsstandarder og faglige standarder i en række tilfælde hensigtsmæssige instrumenter i relation til at sikre alle borgere den kvalitet i den kommunale opgavevaretagelse, som der nationalt måtte være et ønske om at tilstræbe, ligesom overordnede økonomiske hensyn kan sætte grænser for kommunernes metodefrihed.

I forbindelse med udformningen af ny lovgivning vil der således altid være tale om en konkret afvejning mellem behovet for central styring på den ene side og ønsket om at sikre rum for lokale løsninger på den anden side.

Det skal endelig fremhæves, at krav til de administrative processer i kommunerne også kan indebære en administrativ lettelse i den enkelte kommune, idet der samtidig tilvejebringes en metode eller et værktøj for opgaveløsningen, som kommunen ellers selv skulle tilrettelægge. Endvidere kan det bemærkes, at selvom der er krav til eksempelvis kvalitetssystemer, vil kommunerne ofte have metodefrihed til at tilrettelægge den administrative proces inden for de fastlagte rammer.

Eva Kjer Hansen

/Aksel Meyer